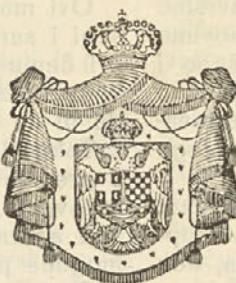

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

Klasa 34 (1)

INDUSTRISKE SVOJINE

Izdan 1. Juna 1930.

PATENTNI SPIS BR. 7082

Alois Šedenka, kafedžija, Mährisch-Ostrau, Čehoslovačka.

Aparat za kafu.

Prijava od 30. novembra 1928.

Važi od 1. novembra 1929.

Pronalazak se odnosi na aparat za kafu, koji se sastoje iz gornjeg suda sa vrelom vodom, iz skupljača za uzimanje spremljene kafe i iz jednog donjeg suda sa ključanom vodom za zagrevanje celog aparata i sastoje se u tome, što su između gornjeg suda i skupljača umetnuta dva ili više lako pomerljiva filtra, napunjena samlevenom kafom, ili kutija sa izbušenim ili sitastim dnem. Kroz eve filtere teče vrela voda iz gornjeg suda u skupljač. Da bi se lakom izmenom filtarskih kutija, osim sveže kafe, koja se nalazi u donjoj kutiji, mogla isprati i već upotrebljena samlevena kafa i time ista potpuno iskoristila, pri čem sud sa ključanom vodom, zatvoren kao Papinov lonac, ima sigurnosni ventil i slavinu, i spojen je pomoću creva ili tome sl. sa gornjim suđom radi dovoda pare, čijim se pritiskom tera voda po potrebi kroz samlevenu kafu. Kod malih aparata može se teranje izvesti komprimovanim vazduhom, pri čem može otpasti donji sud za razvijanje pare. Ovi manji aparati za kafu na pr. za kućevnu upotrebu itd. mogu biti udešeni i za samo jedan sloj mlevene kafe, pri čemu se ipak slobodno proticanje vrele vode mora zadržavati veštački, da bi se postiglo potpuno iskoršćenje kafe. Prema pronalašku može se brzina proticanja vrele vode kroz samlevenu kafu ograničiti i regulisati jednom cevi za oticanje preliva, udešenoj sa strane gornjeg suda.

Dalje preim秉stvo ovog aparata sastoje

se u tome, što se za povećanje volumena gornjeg suda, po skidanju poklopca, može na pomenuti sud namestiti sličan sud, koji se sa gornje strane može zatvoriti zaklopcom, koji se skida.

Na nacrtu je predstavljen primera radi predmet pronalaska, i to u sl. 1 u vertikalnom preseku jedan aparat za kafu sa napravom za parni pritisak i sa filterima, koji se mogu menjati; u sl. 2 aparat za kafu sa jednim filterom, jednom cevi za oticanje preliva i spravom za vazdušni pritisak, izložen u vertikalnom preseku C-D po sl. 3 i u sl. 3 isto u vertikalnom preseku A-B po sl. 2.

Ovaj aparat za kafu sastoje se iz gornjeg suda ili kotla 1 za vrelu vodu i skupljača 2 za kafu. Sud 1 ima izbušeno dno 3, da bi voda po punjenju ravnometerno proticala preko cele površine dna na pripremljenu samlevenu kafu. Ispod dna 3 nalazi se flanša 4 za nameštanje suda 1. Na gornjoj strani je sud 1 hermetički zatvoren poklopcom 5 sa zatvaračem 6 i sa otvorom za punjenje, zatvorenim zavrtačkim zatvaračem 7. Skupljač 2 otvoren je na gornjoj strani i na delu ima ispusnu slavinu 8 za uzimanje gotove kafe. Radi lakšeg ispraznjivanja ima skupljač 2 koso dno, 9, koje pada ka ispusnoj slavini 8.

Između gornjeg suda 1 i skupljača 2 umetnuta su dva ili više lako pomerljiva umetka na pr. 10, 11 itd., radi dovodenja samlevene kafe za ispiranje. Ovi filterski

umetci sastoje se iz potpuno jednakih kutija, koje s obe strane imaju flanše 12 za nameštanje u aparat. Naležuće površine flanši zaplivene su zaptivenim prstenovima 13. Svaki filterski umetak ima izbušeno i sitasto dno 14, na koje se polaze običan filter 15. Na ovaj se filter pospe odgovarajuća količina samlevene kafe i odozgo pokrije sa sitastim umetkom 16.

Filterski umeci upotrebljavaju se tako, da se u donji umetak 10, koji leži na skupljaču 2, dovodi sveže samlevena kafa, dok drugi umeci 11 itd., imaju već upotrebljenu kafu, pri čem se ista potpuno iskorišćuje ponovljenim ispiranjem.

Skupljač 2 leži na donjem zatvorenom sudu 17 sa ključalom vodom kao kod Papinovog lonca, radi razvijanja pare, i kojom se ceo aparat održava u toplošti. Sud 17 može se sa celim aparatom namestiti direktno na ploču za kuvanje. Sa jedne strane ima sud 17 otvor za punjenje zatvoren zavrtačkim zatvaračem 18.

Donji sud 17 spojen je pomoću creva 19 ili tome sl., sa gornjim sudom 1 radi dovoda pare, čijim se pritiskom tera voda po potrebi kroz samlevenu kafu. Za priključivanje creva 19 imaju zavrtački zatvarači 7 i 18 gornjeg suda 1 i suda 17, rupe 20 i 21, i kratke spojeve 22, 23, na koje se navlače krajevi creva. Za skupljanje pare u donjem sudu, kao i za proizvoljan dovod iste u gornji sud 1, priključni deo 23 suda 17 ima slavinu 24. Da ne bi pri zatvorenoj slavini 24 nastao opisan nadpritisak pare u sudu 17, ima slavina 24 jedan sigurnosni ventil 25, kroz koji može izaći suvišak pare pri nadpritisku. Kontra pritisak ventila 25 može se regulisati zavrtnjem 26, kroz čiju je šupljinu sproveden ventil i koji deluje na oporu 28, položenu između zavrtnja 26 i ventila 25.

Radi povećavanja volumena gornjeg suda 1 može se na isti, po uklanjanju skidajućeg zaklopca 5, namestiti drugi sličan sud, koji se opet s gornje strane zatvara zaklopcom 5. Dimenzije skupljača 2 uzimaju se tako, da isto odgovara i povećanom volumenu suda 1.

Mogućnost povećavanja suda 1 nameštanjem drugog suda nije predstavljen na nacrtu, jer se po sebi razume.

Kod malih aparata, na pr. za domaću upotrebu itd., može se teranje vode korisno izvesti vazdušnim pritiskom, pri čem može otpasti donji sud 17 za razvijanje pare. Takvo izvođenje je predstavljeno na sl. 2, pri čem gornji zatvoren sud 1 ima napravu sa vazdušnim pritiskom, na pr. vazdušnu crpu, ručnu lopticu 29 ili tome slično za teranje i ispuštanje vode iz is-

prane somlevene kafe pomoću vazdušnog pritiska.

Ovi mali aparati za kafu mogu biti udešeni i samo za jedan sloj mlevene kafe, pri čemu se ipak slobodno prolicanje vrele vode kroz aparate mora veštački zadržati, da bi se potpuno iskoristila kafa.

Takav jedan način izvođenja je u sl. 2 i 3 predstavljen, koji je namenjen i za prosto rukovanje. Cilj ovog aparata je isti, kao kod aparata za kafu po sl. 1, t.j. što je moguće potpunije iskorišćenje kafe.

Ovaj aparat sastoji se iz suda sa filtrom 30 za mlevenu kafu i sa jednom ručnom duvaljkom 29. Kao skupljač kafe može jedan proizvoljan sud biti iskorišćen. Grejanje celog aparata može se izvesti prostim postavljanjem na peć.

Pošto kod ovog aparata vrela voda prolazi samo kroz jedan sloj mlevene kafe, to se radi potpunog iskorišćenja kafe reguliše brzina prilicanja vrele vode pomoću jedne cevi za preliv 31, nameštene sa strane gornjeg suda 1. Oba kraja cevi 31 se nalaze pod filtrom 30 u aparatu, jedan od njih, početak, 32 polazi sa dna 34 na najnižem mestu suda 1 kao ulazni otvor, dok drugi kraj 33, izlaz, prolazi kroz dno suda. Deo cevi 31, koji se nalazi sa spoljne strane suda 1, pokriven je jednim ogrtićem, ali se ova cev može namestiti i u unutrašnjosti suda. Usled ove naprave može se vodena površina spustiti samo do prevoja 36 cevi. Pražnjenje suda 1 i ceđenje mlevene kafe izvodi se tada utiskivanjem vazduha u sud pomoću sprave za pritisak vazduhom. Ovim ulicanjem na brzinu, odnosno zadržavanjem proticanja vode, postiže se po volji potpuno iskorišćenje kafe.

Ovaj aparat se upotrebljuje na taj način, što se na sito 30 u sudu 1, na koje je prvo stavljen vlažan list hartije za filtriranje, stavi određena količina mlevene kafe i pokrije sa drugim silom 37. Malim pomerenjem ovoga sita sloj kafe se pravilno raspodeli. U sud 1 sipa se tada odozgo odgovarajuća količina vrele vode, koja se kroz izbušeni poklopac 38 ravnometerno raspodeljuje. Zatim se sud 1 zatvara poklopcom 5.

Posle sipanja vode u sud 1 ističe kafa kroz prelivnu cev 31, zatim se, kad spadne vodena površina do prevoja 36 cevi 31, zauzavlja oticanje kafe samo po sebi, tako da se dalje oticanje može izvesti tek pritiskom vazduha u sud 1 pomoću lopte za duvanje 29. Zadržavanjem vrele vode u aparatu kafa se bolje iskorišćuje, u čemu se upravo i sastoji poboljšanje kafe, t.j. bolja izdašnost kafe, i time znatna ušteda u kafi. Na ovaj način može se najzad vлага

iz kafe otklonili, čime se opet dobija potpuno iskorišćenje ostatka kafenog ekstrakta.

Patentni zahtevi:

1. Aparat za kafu, koji se sastoji iz gornjeg suda sa vrelom vodom, dalje iz skupljača za uzimanje gotove kafe i iz donjeg suda sa ključalom vodom za zagrevanje celog aparata, naznačen time, što su između gornjeg suda i skupljača umetnuta dva ili više jednakih, lako izmenjivih i sammlevenom kafom napunjениh filterskih umeštaka ili kutija sa izbušenim ili sitastim dnem i filtrima, kroz koje vrela voda teče iz gornjeg suda u skupljač, da bi se lakim menjanjem filiarskih kutija mogla isprali osim sveže kafe u donjoj kutiji i već upotrebljena kafa i time ista potpuno iskoristila.

2. Aparat za kafu po zahtevu 1 naznačen time, što donji sud (17) sa ključalom vodom, zatvoren kao Papinov lonac, na kome stoji skupljač (2), ima sigurnosni ventil (25) i slavinu (24) i pomoću creva (19) ili tome sl. spojen je sa gornjim sudom (1) radi dovoda pare, čijim se pritiskom tera voda kroz samlevenu kafu.

3. Aparat za kafu po zahtevu 1—2 na-

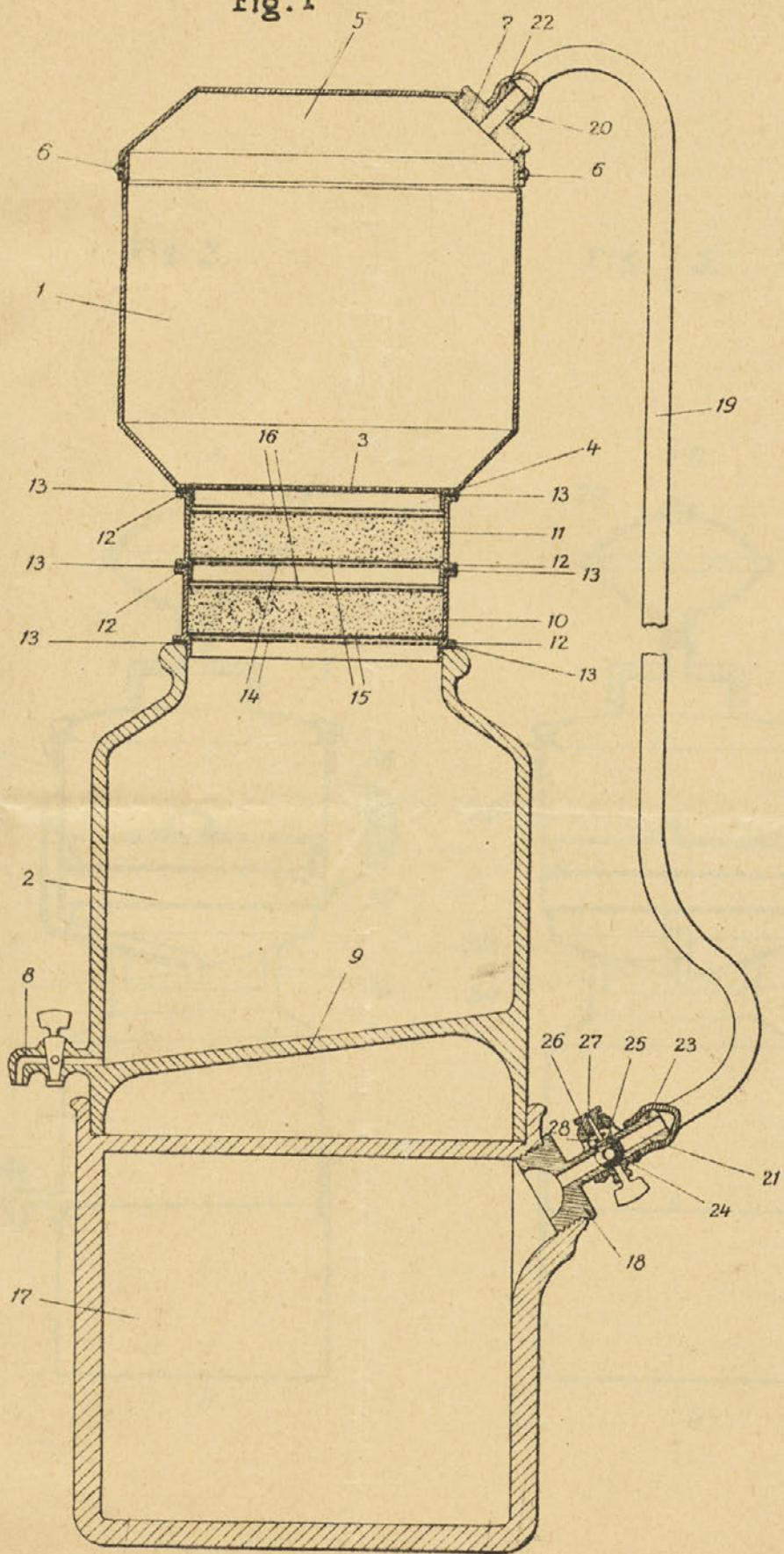
značen time, što se radi eventualnog povećanja volumena gornjeg suda (1), po uklanjanju poklopca (5) može namestiti sličan sud, koji se sa gornje strane opet zatvara skidajućim poklopcem (5).

4. Oblik izvođenja aparata za kafu po zahtevu 1 naznačen time, što gornji zatvoren sud (1) ima napravu sa vazdušnim priliskom, na pr. vazdušnu crpu ili ručnu lopaticu (29) ili tome sl, radi teranja i izvlačenja vode iz isprane samlevene kafe pomoću vazdušnog priliska.

5. Način izvođenja aparata za kafu po zahtevu 1 i 4 kod kojega dolazi samo jedan sloj mlevene kafe i filter gornjega suda za ispiranje, naznačen time, što je nameštena u cilju što boljeg ispiranja cev sa strane gornjeg suda (1) radi zadržavanje i regulisanja brzine slobodnog proticanja vrele vode kroz mlevenu kafu, koja je sprovedena sa dna suda (1) do iznad visine sloja mlevene kafe i tada opet natrag vraćena dole, i čija se oba kraja (32,33) nalaze u samom aparatu, jedan kraj počinje na najnižem mestu dna (34) suda kao ulaz za tečnost (32), a olicanje kafe se izvršuje i reguliše pomoću naprave za pritisak vazduhom (29).

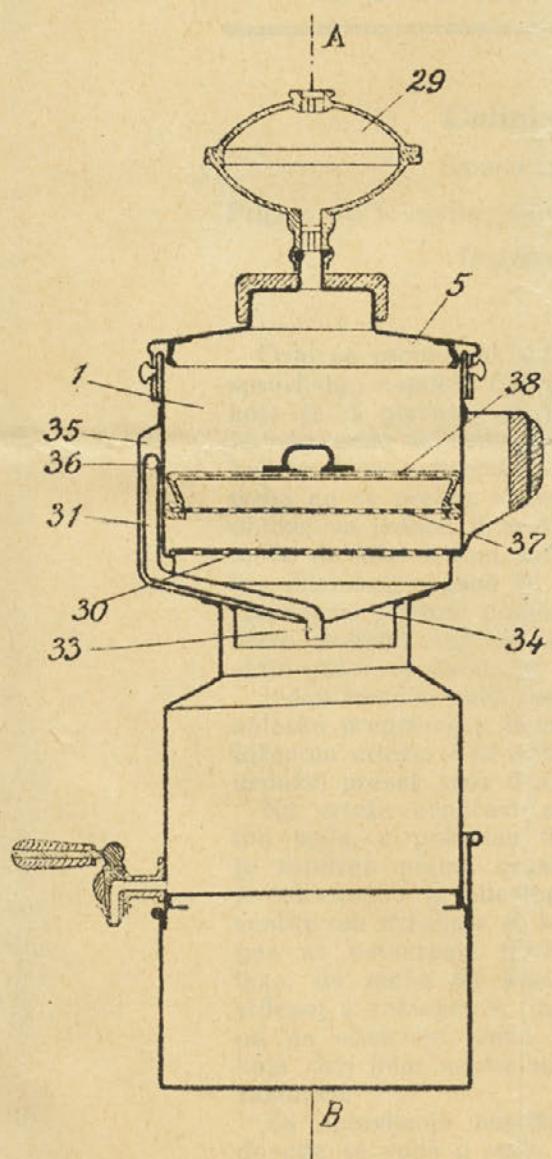

Fig. 1

Fig 2.

Fig 3.

